1893 80 років 1973 Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
(201) 434-0807
УНСоюзу: (201) 435-6740
— Тел. з Ню Йорку: —
(212) BArcly 7-4125
УНС: (212) BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 213. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 21-го ЛИСТОПАДА 1973 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, NOVEMBER 21, 1973 No. 213. VOL. LXXX.

Створено Світову Федерацію Українських Журналістів

Торонто. — З нагоди Другого Світового З'їзду Вільних Українців відбувся тут 1 листопада ц. р. в готелі „Шератон" Другий Світовий З'їзд українських журналістів. Відкрив його голова Спілки Українських Журналістів Канади Нестор Ріпецький, після чого обрано президію у складі: ред. Зенон Пеленський (Німеччина) — голова, В. Дідюк — заступник і д-р М. Шкавритко (Канада) — секретар. Замість доповіді — відбувся панель, в якому взяли участь: Христина Сеньків („Завдання української преси"), Зенон Снилик („Стан української преси в ЗСА"), О. Матла („Стан української преси в Канаді") і Я. Заяць („Майбутність української преси"). Після короткої дискусії переведено нараду над проєктом створення Світової Федерації українських журналістів. Після того, як редактори З. Пеленський і В. Леник з Німеччини та ред. Т. Кудлик з Англії заявили, що на їх теренах діють Спілки Українських Журналістів і що вони є за створення Світової Федерації — рішено одноголосно покликати до життя Світову Федерацію Українських Журналістів. Склад її Управи буде устійнений кореспонденційним шляхом, — чим займеться Управа СУЖ Канади. Головуючий ред. З. Пеленський вітав в ході нарад приявних президента УНР в Екзилі Миколу Лівицького та Олега Штуля-Ждановича, голову ПУН, — обидва є професійними журналістами. Ред. З. Пеленський привітав теж приявного о. шамб. М. Харину, голову „Провидіння", що видає щоденник „Америка" у Філядельфії. Приявних було 62 особи, не рахуючи гостей.

Відбулися наради Світової Управи ТУСМ

Чикаго. — 17-го листопада тут відбулися чергові ширші наради Світової управи Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського (ТУСМ). На порядку нарад було обговорення недавно відбутих конгресів ЦеСУС, СКВУ, другого Світового з'їзду Організацій Українського Визвольного Фронту та участи в цих всіх імпрезах представників ТУСМ. Крім того, на нараді були подані звідомлення з праці крайових управ ТУСМ та стану ТУСМ в окремих країнах, а також звідомлення з праці окремих членів Світової управи ТУСМ та Сеньйорату ТУСМ. Окремо нарада займалася питанням чергового XIV Світового конгресу ТУСМ. На нараді відзначено активну участь представників світової управи ТУСМ в конгресі ЦЕСУС та у працях Другого СКВУ. В новообраному Секретаріяті СКВУ є членом представник Світової управи ТУСМ. Представники Світової управи ТУСМ не могли взяти участи у світовому з'їзді ОУВФ, бо запрошення на цей з'їзд Світова управа ТУСМ одержала від організатора з'їзду Головної Управи ЛВУ в Канаді щойно 30 жовтня, тобто в цей самий день, коли починалися праці з'їзду в Торонті. У ході звідомлень та дискусії виявилося, що від часу крайового з'їзду ТУСМ в ЗСА у вересні ц. р. наступила деактивізація ряду осередків діяльности ТУСМ в ЗСА. Управа доручила голові увійти в контакт з Крайовою управою ТУСМ в ЗСА, щоб забезпечити нормальну працю окремих осередків. У зв'язку з цим, що в 1974 році минає дворічна каденція Світової управи, на засіданні прийнято постанову, щоб черговий XIV Світовий конгрес ТУСМ відбути в Чикаго, 22-23 червня 1974 року. Нарадами Світової управи проводив голова управи Богдан Футала.

В ЖОВТНІ НАГОРОДЖЕНО 6 ОРГАНІЗАТОРІВ ЧЛЕНІВ УНС ЗОЛОТИМИ И 12 СРІБНИМИ ВІДЗНАКАМИ ЗА УСПІХИ

Джерзі Ситі. — У жовтні цього року відзначено ювілейними золотими відзнаками Українського Народного Союзу, виданими з нагоди 80-ліття його органу „Свобода", 6 організаторів членів, а 12 організаторів одержали срібні відзнаки. Золоті відзнаки одержують ці організатори, які в цім другім півріччю в межах передконвенційної кампанії здобудуть бодай 25 нових членів, а срібні відзнаки ці, які зорганізують щонайменше десять членів. Одержавши срібну відзнаку за придбання десять членів, організатор може дістати ще й другу, золоту відзнаку, доповнивши число раніше придбаних членів до 25 і вище.

Вперше приділено ці відзнаки за заслуги в часі організаторсько-секретарського курсу на Союзівці в червні цього року, а згодом ще в липні, серпні і вересні. З відзнаками, які приділено тепер особам, прізвища і знімки яких подано внизу, досі здобули ці почесні відзначення разом 24 особи золоті й 93 — срібні. Разом приділено 117 відзнак. Для пояснення подаємо, що число перед прізвищем організатора, який здобув відзнаку, означає число його союзового Відділу, а число, подане після його прізвища — кількість забезпечених ним досі членів УНС.

ЗОЛОТІ ВІДЗНАКИ ЗДОБУЛИ

360 І. Гаврилюк 27 — 106 А. Іванюк 26

174 А. Слюсарчук 26 — 445 І. Геврик 26 — 67 Ольга Осередчук 25

(Закінчення на стор. 3-ій)

СЕНАТ СХВАЛИВ НАДЗВИЧАЙНІ ПОВНОВЛАСТІ ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА В ЗВ'ЯЗКУ З ЕНЕРҐЕТИЧНОЮ КРИЗОЮ

Вашингтон. — У понеділок, 19-го листопада, Сенат проголосував законопроєкт, який надає президентові Ніксонові надзвичайні повновласті встановляти різного роду заходи для ощадження пального. Законопроєкт, який тепер піде до Палати Репрезентантів, дозволяє, але не зобов'язує Президента, робити ці заходи. Згідно з постановами законопроєкту, президент Ніксон міг би встановити раціонування пального, обнижити максимальні швидкості на всіх шляхах країни, скоротити години праці, встановити максимальні температури в урядових, комерційних і шкільних будинках, дозволяти вживання пального, яке більше занечищує довкілля, (наприклад, вугілля), обмежити вживання електрики для реклям та освітлювання будинків із зовні, наказати закриття бензинових стацій в неділі по полудні, або взагалі заборонити недільні прогулькові виїзди тощо. Дорадник Президента в справах пального Джон Лав заявив, що, в зв'язку із схваленням цього законопроєкту Сенатом, Білий Дім серйозно розглядає можливість закриття бензинових стацій в неділі, або навіть заборону всіх недільних прогулькових виїздів, бо ці заходи ощадили б близько 25 відсотків всієї бензини, уживаної приватними автомашинами. Джон Лав сказав, що прогулькові недільні виїзди були б заборонені тільки по полудні, щоб ранком дати змогу населенню їхати до церкви.

Чарлз ДіБона, інший дорадник Президента в справах пального, повідомив, що Білий Дім розглядає також можливість встановлення 20-відсоткового зменшення в доставах пального для огрівання мешканевих будинків, щоб змусити власників обнизити термостати до 68 градусів. Крім того, ДіБона сказав, що існує можливість, що будуть встановлені закони, за якими всі крамниці будуть закриті в неділю.

Як сказано, схвалений Сенатом законопроєкт тепер піде до Палати Репрезентантів. Але Палата відновить свої засідання щойно в понеділок, 26-го листопада. Правдоподібно будуть різниці між тим законопроєктом, який пройшов через Сенат, а тим, що його схвалить Палата. Ці розбіжності мусітиме полагодити спільна комісія обох Палат Конгресу. Таким чином законопроєкт, який надавав би надзвичайні повновласті для Президента в зв'язку з енерґетичною кризою, був би переданий Президентові для підпису щойно десь в половині грудня.

Республіканські губернатори схвалюють діяльність президента Ніксона

Мемфис, Теннесі. — Республіканські губернатори, які в Мемфисі відбувають свою конвенцію, оприлюднили одноголосну резолюцію, в якій хвалять президента Ніксона „за його великі досягнення в міжнародних і внутрішніх ділянках". Резолюція, виготовлена нюйоркським губернатором Нелсоном Рокофеллером, також заявляє, що губернатори радіють, що президент Ніксон рішив повністю розкрити всі інформації у зв'язку з Вотерґейтською аферою. Губернатори також передали Президентові офіційне запрошення промовляти на їхній конвенції у вівторок, 20-го листопада.

Цю резолюцію республіканських губернаторів коментатори вважають великою перемогою Білого Дому, бо існувала можливість, що деякі губернатори відмовляться підписати її. Але інші коментатори зазначують, що хоч резолюція в загальному схвалює діяльність Президента, то вона більш поміркована, ніж резолюція тих самих губернаторів із травня ц. р., в якій було сказано: „Ми осуджуємо Вотерґейт. Ми підтримуємо Президента. Ми віримо Президентові".

Син сен. Едварда Кеннеді, після ампутації ноги, одержує численні вислови співчуття

Вашингтон. — Едвард М. Кеннеді мол., 12-річний син сенатора Едварда М. Кеннеді, після ампутації правої ноги вище коліна, одержує денно тисячі телеграм і листів з висловами співчуття й обіцянками молитов за його скоре видужання. Молодому Тедді в суботу, 17-го листопада, ампутували праву ногу вище коліна, бо виявилося, що він має рака кости. Ампутація була конечна, щоб запобігти поширенню цієї жахливої недуги. Речник шпиталю Джорджтавнського університету заявив, що стан здоров'я молодого Кеннеді задовільний та що лікарі завважують поліпшення. У неділю, 18-го листопада, Тедді перший раз від операції встав з ліжка, але тільки на короткий час. Речник шпиталю заявив, що крім телеграм і листів до шпиталю напливає також багато телефонів з усіх частин ЗСА. Молодий Тедді, міцний та атлетичний хлопець, почав нарікати на біль у долішній частині правої ноги тому два тижні. У вівторок, 13-го листопада, лікарі остаточно ствердили, що він має рака кости та що конечно треба ногу ампутувати. Це ще одна трагедія в родині Кеннеді.

Лідер Нюйоркських пожежників признався, що брехав

Ню Йорк. — Ричард Джей. Віцціні, президент робітничої спілки пожежників в місті Ню Йорк, признався, що брехав про вислід голосування членами спілки щодо питання, , чи виходити на страйк, чи ні. Речник лідера пожежників сказав, що один тиждень перед початком страйку — страйк тривав тільки 5 з половиною годин 6-го листопада — Віцціні неправильно заявив, що „переважаюча більшість" з 11,000 членів спілки голосували, щоб виходити на страйк, коли насправді 4,119 голосів було „проти", а тільки 3,827 голосів було „за" позицію страйкувати. Цей речник твердив, що Віццині брехав „для добра пожежників", бо хотів провадити переговори з містом в справі нового контракту „з позицій сили". Крім того, екзекутива робітничої спілки все одно була вирішила виходити на страйк, а голосування членством спілки мало бути тільки „барометром" опінії пожежників, а не зобов'язуючим голосом, сказав речник Ричарда Віццині. Справа брехні лідера пожежників щодо голосування в справі страйку тепер є під розглядом прокуратури Ню Йорку. Цей п'ятигодинний страйк пожежників був першим в історії міста.

МІНІСТЕР ШАРП ІНТЕРВЕНІЮВАВ У МОСКВІ В СПРАВІ ДИСИДЕНТІВ, УКРАЇНЦІВ І ЖИДІВ

Москва. — Аґенція Юнайтед Прес Інтернешенел інформує з канадських джерел, що міністер закордонних справ Канади Мічел Шарп, приїхавши в понеділок, 19-го листопада, на однотижневі відвідини в Совєтському Союзі, вже під час першої зустрічі із совєтським міністром закордонних справ Андреєм Ґромиком видвигнув питання совєтської поведінки з дисидентами, українцями і жидами. Міністер Шарп сказав Ґромикові, що він не бажає інтервеніювати, але він хоче, щоб Ґромико знав, що в Канаді заінтересовані цими групами. У відповіді Ґромико — згідно з інформаціями з тих джерел — сказав: „Якщо хтонебудь в Канаді хоче сказати нам як вести наші справи, то ми не бажаємо собі такої поради". Аґенція в повідомленні згадує, що в Канаді живе біля 500,000 осіб українського походження.

Як відомо, справу нехтування людськими правами совєтським режимом в Україні видвигнено під час зустрічей з представниками канадського уряду з нагоди Другого Світового Конґресу Вільних Українців у Торонті з початком листопада, а Комітет Українців Канади звернувся в цій справі окремим меморандумом. Додатко інформують, що міністер Шарп перед своїм виїздом до Москви прийняв на окремій авдієнції делеґацію Союзу Українських Студентів Канади та мав з ними 40-хвилинну розмову, під час якої з черги була порушена справа політичних дисидентів та нехтування совєтським режимом людських прав в Україні.

В Греції почалися репресії проти студентів

Атени. — У відповідь на студентські заворушення з метою повалити уряд президента Джорджа Пападопульоса, уряд не тільки відновив в Атенах воєнний стан, але розпочав широкозакроєну репресивну акцію проти студентів і всіх тих, які виявили зі студентами симпатії. Сотні студентів під сучасну пору находяться в ув'язненні і багатьом з них грозить військовий суд та важка кара. Як інформують, військовий трибунал вже засудив чотирьох студентів за „нелеґальні збори" на кару чотирьох років ув'язнення. Університетські будинки далі окружені військовими моторизованими частинами. В місті зобов'язує поліційна година, рух населення дуже обмежений, а військо та поліція має доручення примінювати зброю у випадку будь-якого непослуху, чи спротиву з боку цивільного населення. Про ускладнене положення в Атенах засвідчує те, що уряд мусів відкликати візиту румунського президента Ніколая Чаушеску. Воєнний стан зобов'язує на терені усієї Греції. Ніяких докладніших даних немає про число арештованих. Уряд інформує тільки, що заворушення були викликані „анархістами" і „нігілістичною меншістю" серед студентів та молоді. Саме захоплення Політехнічного інституту було заздалегідь добре підготоване, що дало товчок до здогадів, мовляв, за заворушеннями стоять якісь добре зорганізовані протиурядові елементи. Заворушення не вплинули на порушення загального способу життя в грецькій столиці, яку патрулюють військові панцерні авта і танки.

Сирія погоджується взяти участь в мирних переговорах

Каїро. — Тут відбулися наради між єгипетським президентом Анваром ель-Садатом та сирійським міністром закордонних справ Абделом Галімом Хадданом, у висліді яких узгіднено, що Сирія візьме участь у заповіджених мирових переговорах з Ізраїлем під наглядом Об'єднаних Націй. Як відомо, до останнього часу Сирія відмовлялася від такої участи, а про неґативне наставлення Сирії до будь-якої пропозиції погодження з Ізраїлем засвідчує фокт, що досі непідписаний договір про перемир'я між Ізраїлем і Сирією, хоч збройні дії фактично припинені. Питання арабсько-ізраїльських взаємин на сучасному етапі утруднює те, що з боку Ізраїля не видно ніякого бажання поступитися вимогам Єгипту у переговорах про практичне застосування умов підписаного за посередництвом ЗСА перемир'я. Зокрема досі не устійнено справи демаркаційної лінії, а Ізраїль категорично відмовляється відтягнути свої війська на позиції з 22 жовтня 1973 року, коли то ОН зарядили припинення збройних дій. Переговори „на шляху між Суезом і Каїром" застрягли на мертвій точці.

Як інформують з Каїро, єгипетський уряд робить натиск на Уряд ЗСА, щоб забезпечитися американською допомогою у переговорах з Ізраїлем. Сьогодні є очевидним, що Єгипет заінтересований започаткувати у можливо найскорішому реченці мирні переговори, провізорично визначені в Женеві на 10 грудня, але з боку Ізраїля досі немає на це погодження. Прем'єр - міністер Ґолда Меїр висловила бажання, щоб така конференція почалася щойно після виборів в Ізраїлі.

Енергетична криза в Европі приймає загрозливі розміри

Париж. — У всіх державах західньої Европи відчуваються наслідки ембарґо на доставу нафти з Близького Сходу. Найбільше заторкнена нестачою пального Голляндія, проти якої в першій мірі спрямували араби свою заборону достави нафти. Інші европейські країни, які також є в обличчі енергетичної кризи, не можуть дати потрібної допомоги Голляндії,, що у свою чергу може позначитися на західньоевропейській єдности. Критична ситуація заіснувала також в Італії, де вичерпуються резерви пального. У найкращому положенні находиться Франція, яка втримує добрі взаємини з арабськими державами і має забезпечене постачання нафти. Враховуючи загрозливу ситуацію на відтинку пального, західні европейські країни застановляються над заходами, щоб можливо найефективніше протиставитися кризі. Загальне обмеження на всі види пального стало нормальним явищем. В Голляндії введено заборону користуватися автомобілями в неділі. Англійський уряд знизив доставу всіх нафтових продуктів на 10 відсотків, апелюючи одночасно до населення, щоб припинило добровільно користування автомобільним транспортом в неділі. Скорість для авт на шляхах всюди знижено до 50 миль на годину.

У КОНҐРЕСІ ЗСА НАТАВРОВАНО СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ЗА ІВАНА ДЗЮБУ

Вашингтон. — Конгресмен Едвард І. Коч з Мангеттену відомий також із свого виступу на недавній українській маніфестації в Ню Йорку у 40-річчя голодової облоги України, виступив тепер у Конґресі ЗСА з гострим засудом совєтської системи у зв'язку з „покаянною" заявою Івана Дзюби. В Конґресовому Рекорді з 14-го листопада ц.р. в цій справі записано, що конґресмен Коч під час дебат в іншій справі прохав та одержав дозвіл висловити свої зауваги „в чужій справі". Заява конґресмена Коча в дослівному українському перекладі звучить:

Пане Спікер, я встаю, щоб довести до уваги моїх колеґ найновішу ілюстрацію брутальної політики совєтського уряду відносно своїх власних громадян. Це справа Івана Дзюби, видатного українського письменника і критика совєтської політики щодо дамашніх національностей. В січні 1972 року п. Дзюба був заарештований та затриманий в суворій ізоляції аж до його засуду в березні на десять років ув'язнення та заслання. Його злочином була його палка оборона культурної нежалежности релігійних і національностевих груп в Совєтському Союзі. Совєтський уряд знає довгу історію мужности цієї людини в спротиві проти культурного насильства. Турбота Дзюби не обмежувалася до його українських братів і сестер. Його загальні почування відносно етнічної і релігійної свободи віддзеркалені в його вимовній заяві, яку він склав у 25-річчя масакри 40,000 жидів в Бабиному Ярі: „Дозвольте жидам знати жидівську історію, жидівську культуру і жидівську мову та пишатися ними".

Сьогоднішній „Ню Йорк Таймс" повідомляє, що Дзюбі подаровано його вирок. ТАСС цитує буцім-то його слова, що він тепер „беззастережно засуджує" його попередню працю і пише тепер нову книжку, щоб направити свої „минулі помилки". Знову вмовляється в світ, що атмосфера совєтської в'язниці відкрила ум інтелектуалістові на правду, яка раніше до нього не дійшла. Але чого ТАСС не каже, це те, що Дзюба хворіє на туберкульозу. Згідно з повідомленням „Таймс'у", інші совєтські дисиденти висловили сумнів, чи він буде жити, щоб відбути повних п'ять років у каторжному таборі і п'ять років на засланні.

Можна припускати, що Дзюбі дано вибір між життям й інтеґральністю його переконань. Це вибір, до якого змушені безчисленні інші совєтські громадяни, які посміли не погоджуватись з державною політикою. Така дилема мусить бути зокрема жорстока для людини, яка обороняла інтелектуальну і культурну відмінність своїх земляків проти урядових вимог достосування.

Ми не можемо очікувати, що Росія змінить свої методи опресії, але ми напевно можемо робити всі можливі мирні заходи, щоб заохотити її дозволити на виїзд жертвам брутальности. Це виразно має на меті додаток Джексона-Міллса-Ваніка до торговельного домовлення. Нам цілком певно не потрібно ще більше ревеляцій ментального і фізичного насильства проти релігій, національностей та інтелектуалістів, щоб продемонструвати потребу того роду санкцій проти Совєтського Союзу. Як справа з Дзюбою показує, це є проблема не тільки жидів. Немає жадного показника, що в Росії будь-яка група, яка бажає зберегти свободу думки, становить вийнмок з репресій. Як українці також знають, всі совєтські громадяни мусять рахуватися з тим, що лицемірство може стати конечністю для самого життя. Ті, що змушені до такого становища, заслуговують на наше впрозуміння та підтримку" — закінчив свою заяву в Палаті Репрезентантів конґресмен Едвард І. Коч.

Совєтська поліція звільнила І. Бєлоґородскую без суду

Москва. — Згідно з повідомленням Ройтерса з 19-го листопада, совєтська поліція звільнила без суду Ірину Бєлоґородскую, молоду дисидентку, яка перебувала в ув'язненні від січня цього року. За професією інженер, І. Бєлоґородская приймала активну участь у виготовлюванні самвидавної „Хроніки поточних подій", співпрацюючи з Петром Якіром. В 1969 році вона перебувала на засланні в таборах примусової праці за розповсюднювання листів в обороні іншого дисидента. В справі Якіра-Красіна вона була свідком прокуратури і підтвердила, що допомагала Петрові Якірові та Вікторові Красіну публікувати самвидавну літературу.

„Правда" обвинувачує грузинських функціонерів

Ню Йорк. Московська газета „Правда", орган ЦК КПСС в числі 320 з 16-го листопада ц. р. обвинувачує — як інформує „Ню Йорк Таймс" — грузинських функціонарів в хабарництві і надужитті державними фондами. Надужиття фондами полягали в тому, що високопоставлені офіційні особи будували для своїх вигод в лісистих околицях Грузії комфортабельні віллі з новочасним обладнанням коштом понад 250.000 рублів і більше. Мало того, вони — завідуючі лісом — для обладнання своїх віллів брали від посторонніх осіб хабарі і тим самим забезпечували за собою вигідне і безжурне життя.

Едвард Ґінсберг закликає жидівство в світі збільшити пожертви для Ізраїля

Женева. — Зібравшись на конференцію в Швайцарії, жидівські провідники закликали жидівство в світі зложити в 1974 р. додаткових 2,25 більйона долярів, які будуть призначені головно на харитативні цілі і вдержання старших віком осіб та інвалідів. Едвард Ґінсберг подав до відома, що державний бюджет у зв'язку з війною є так перетяжений, що державна каса не буде спроможна приділяти більших сум для гуманітарних цілей, головно не буде в силі покривати великих витрат, пов'язаних з усе новими транспортами жидів, що приїздять з СССР.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 85 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Медведєв проти Сахарова

Останньо два видатні совєтські російські дисиденти зайняли цілком протилежне становище до питання політики „відпруження" між західніми державами та СССР, а в першій мірі до питання ефективности зовнішнього тиску на таку чи іншу зміну політики совєтського уряду. Як відомо, академік А. Сахаров у своїх публічних зверненнях і листах продовжує заступати думку, що відповідна політика західніх держав, а зокрема ЗСА, може вирішально заважити на внутрішніх змінах в СССР. Виходячи з такої оцінки ситуації, А. Сахаров у своєму відкритому листі до Конґресу ЗСА з 14 вересня 1973 року, апелював до Конґресу відмовити Совєтському Союзові статусу упривілейованої держави до того часу, поки совєтський уряд не погодиться на вільну еміґрацію і на гарантування основних прав людини.

Інакшу позицію займає совєтський історик - дисидент Рой Медведєв, який опрацював есей на тему політики відпруження у світі і передумов та можливостей внутрішньої демократизації СССР. Він також признає, що щораз то ширші кола совєтського суспільства поповнюють ряди незадоволених, вимагаючи поправи відносин і пошанування основних прав. Коли ж йдеться про політику совєтського уряду, то, — на його думку, — не можна недооцінювати тиску внутрішніх і зовнішніх сил і чинників. Все таки, твердить Рой Медведєв, помилку роблять всі ці, хто вважає, що тільки під зовнішнім тиском совєтський режим поступиться і дозволить на демократизацію. Навпаки, на його думку, зовнішній натиск може сповільнити процес демократизації СССР і з цього погляду апель Сахарова до американського Конґресу є, — твердить Медведєв, — „тактично помилковим кроком". Рой Медведєв свідомий цього, що під сучасну пору західній світ набагато частіше і сильніше реаґує на безглуздя совєтської системи, порівняно з минулими часами, але все таки, в СССР всі проблеми „можуть бути розв'язані тільки самим населенням і проводом країни". Позитивним чинником у цьому може бути зовнішній чинник, але не як чинник зовнішнього тиску, а як специфічна сприяюча атмосфера, яка, може визріти найкраще в умовах політичного „відпруження". Якщо СССР буде знову відділений від решти світу „залізною заслоною, тоді його режим „не буде чутливий на протести і погляди світової публічної опінії". Ставши на такі позиції, висновок Медведєва ясний: „відпруження міжнародного напруження є, хоч не одинокою передумовою, але важливою передумовою для розвитку демократизації совєтського суспільства".

Як бачимо, незвичайно цікавий і важливий щодо оцінки совєтської дійсности конфлікт поглядів двох провідних російських дисидентів, які у совєтській суспільній ієрархії займають, чи займали, дуже високі позиції, на питання змін совєтської системи і її демократизації.

Добре діло

У нас багато говориться про допомогу українській молоді, головно студіюючій, але слова не завжди відповідають конкретним ділам.

Тому на окреме відмічення заслуговує направду шляхетне діло Суспільної Опіки Головної Управи Союзу Українок Америки, яка вирішила прийти з фінансовою допомогою українським студентам в Бразилії. Хто знає відносини в Бразилії і прекрасний людський потенціял, який зберігся в тій країні, той з великою увагою поставиться до цієї акції СУА і її морально та матеріяльно підтримає.

Згідно з інформаціями, в рамках цієї акції до половини жовтня ц. р. було вже зібраних майже 9,000 долярів і з цієї суми вже виплачено 76 стипендій по 50, 100, 150 і 200 долярів учням середніх і вищих шкіл.

На 1974-ий шкільний рік вже вплинуло багато нових аплікацій, які ждуть піддержки від українців з Америки. Головна Управа СУА на сторінках свого пресового органу „Наше Життя" друкує імена жертводавців та стипендистів.

Молодь наших часів знайшлася в небезпечному і ненормальному імпасі, вона шукає нових ідей і нових підходів та засобів в роботі. Ми повинні їй в цьому допомогти всякими доступними нам засобами. Вони бо переберуть нашу спадщину та розвиватимуть її і збагачуватимуть новими вартостями. Зроблять це вони тільки тоді, коли ми, старше покоління, дамо їм можливість відповідно до цих завдань приготовитись.

Повертаючись до Бразилії, на підставі студій, що їх провели наші люди і розповідей духовних і світських осіб, треба сказати, що молодь там, як і молодь в інших країнах ідейна, віддана і охоча студіювати і здобути вищу освіту, щоб використати її для праці в користь української визвольної справи.

Добре діло Союзу Українок Америки — заходи, щоб допомогти цій молоді в студіях, можна тільки привітати.

„Правда" називає зустріч Тіта з Брежнєвим „новим кроком для справи миру і соціялізму"

Москва. — Газета „Правда" з 17 листопада опублікувала редакційну статтю, коментуючи недавню зустріч в Києві між югославським президентом И. Тітом та Л. Брежнєвим. В статті стверджується, що „новим кроком у розвитку всебічних зв'язків, поширенню і посиленню совєтсько-югославського співробітництва виявилися тільки що закінчена дружня візита у Совєтському Союзі президента СФРЮ, голови союзу комуністів Югославії тов. И. Броз Тіта, його розмови з генеральним секретарем ЦК КПСС тов. Л. І. Брежнєвим". З'ясувавши окремі точки із спільного совєтсько-югославського комунікату, що появився після від'їзду Тіта з Києва, „Правда" пише, що „коли мова йде про совєтських людей, то вони з глибоким задоволенням відзначають, що нинішні совєтсько-югославські переговори продовжили та збагатили добрі традиції у взаємовідносинах між двома країнами в інтересах наших народів, на добро соціялізму і миру".

† Пантелеймон Ковалів

БОГ І ЛЮДИНА

Від Редакції: За день перед своєю смертю проф. П. Ковалів написав цю останню статтю. Немов передчуваючи свій близький кінець, він висловив свої передсмертні, загальнолюдські релігійно-філософські думки.

Людство стоїть перед питанням про Бога. Це питання розв'язується у двох напрямах. Ті, що хотіли б ідею Бога легковажити, дуже принизили її, нав'язавши Богові властивості, взяті з царства кесаря, а не з царства Духа. Цим затемнюється ідея Бога. Тим часом Бог звернений до свободи людини. Віра в Бога — це лише внутрішня зустріч в духовнім досвіді, релігійнім досвіді.

Бог — Дух. Людина — відображення образу Божого, хоч часто цей образ людини буває знівечений. Існування людини — доказ існування Бога. Людина народжується в Бозі. Звідси випливає поняття Боголюдини, поняття Бога, який зійшов у світ в особі Христа, який жив на землі як людина, учив, страждав, помер на хресті, воскрес і вознісся на небо.

На цій підставі не можна говорити про приниження людини перед Богом. Великою помилкою є говорити про те, що перед Богом людина — ніщо. Навпаки, людина підіймається, перемагає це щось.

Свобода людини полягає в тому, що, крім царства кесаря, існує ще царство Духа. Віра — це акт свободи. Існування Бога виявляється в існуванні Духа в людини. Христос учив людину як про образ і подобу Божу, і цим стверджувалась гідність людини, її цінність і творче покликання, її свобода. Свобода можлива лише тоді, коли, крім царства кесаря, існує царство Духа, царство Боже. Це ствердив Христос, який сказав, що „царство Боже в нас самих", що „воно не від світу цього".

В розкритті багатства повноти цього образу Божого в людині лежить ядро антропологічного вчення. Але образ Божий не тотожній з подобою Божою. Образ — онтологічна основа, закладена в людині для її життя і творчости. Вона може зростати і затемнюватись, залежно від свободи.

Подоба ж Божа в людині — це вільне здійснення людиною свого образу. Людина створена Богом для творчости. Але шлях бажання, як уподібнення Богові, дуже важкий, але він може бути виконаний, як богоподібний шлях, шлях свободи. Тому відношення „образу" і „подоби" — це основа і мета. Метою образу є шлях, що ним іде людина до своєї онтологічної основи, образу Божого.

Образ Божий розкривається в людині як царство Духа, що є в Бозі. Звідси випливає безсмертя л ю д ини. Людську смерть треба розцінювати не як знищення життя (образ Божий в людині не може бути знищений), але як тимчасове припинення дії душі у відношенні до тіла. Душа не вмирає, життя продовжується за гробом. Людина — дитина вічности, створена для вічности і має вічну долю. Ця вічність народжується від вічности Божої, бо ж людина має образ Божий, і тому вона завжди залишається вічною, як вічним є Бог.

В світлі цього міркування проблема смерти наче роздвоюється: з одного боку, вона становить умирання людини; з другого боку, стає новим станом душі, тобто смерть як загробне існування, як продовження життя, що веде до воскресення. Людині не можна умирати, бо не можна було вмерти Боголюдині: Вона воскресла. Тому смерть п р а ведників, здібних бачити Бога, — велика радість, бо людина має зустрітися з Христом, „бажання маю з цього світу і бути з Христом", — каже апостол (Фил. І, 23).

Так приймається смерть вуруючою особою, яка усвідомлює, що людина розлучається лише з тілом, а не з душею, яка продовжує жити в загробному житті.

Тому в нашій вірі виявляється дія молитви за померлих, і це виявлено в особливою силою в 3-й молитві на вечірні П'ятидесятниці.

Смерть Христа, Боголюдини, завершилась Воскресенням. Воно засяяло в пеклі перемогою над смертю. „Нині все сповнилося світлом: і небо, і земля, і те, що під землею. Нехай святкує все творіння Воскресення Христове". З приводу цього ап. Павло ставить в ряд великих дарів Божих смерть: „чи світ, чи життя, чи смерть, чи теперішнє, чи майбутнє — все ваше: ви ж Христові, а Христос — Божий" (1 Кор. III, 22-23). Такий розподіл дарів Божих. В ньому смерть стоїть в листвиці життя.

„ТУРБОТЛИВИЙ" ГОЛОВА КОЛГОСПУ

„Радянська Україна" ч. 250 1974 містить дуже вимовний коментарик п.н. „Хисткі місточки", а мова в ньому про теперішніх колгоспних господарників. В коментарі сказано: „Село наше Пухове ніби поділене на дві частини. З'єднують їх кілька місточків. Але вживати слова „міст" у даному разі треба тільки умовно, бо з часом вони „постаріли", стали хисткими. „Михайле Гнатовичу, — не раз зверталися ми до голови сільської Ради тов. Мухойда, треба б уже про ремонт подумати: осінь підстигла, дітям до школи ходити. Потрібна допомога — будь ласка всім селом підсобимо. Скільки там тієї роботи"... Однак голова і у вус, як кажуть, не дує. У мене, мовляв, важливіші справи є. Але ж турбота про людей — це і є найперший обов'язок голови сільради".

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ

КОШМАР МІСТЕРА ЕГНЮ

Громадянин Спіро Егню був колись відомий як віцепрезидент ЗСА. Це було, здається дуже давно, який місяць тому назад, ще перед тим, як публічну увагу притягнули нові, сенсаційні події, що розвивались біля особи Президента.

Тепер, коли містер Егню є приватною людиною, його особисті проблеми, трагедія чи заслужена кара, могли б не цікавити нас більше, як інші подібні трагедії, засуди чи покути, яких тисячі кругом. Але проблеми Егню росли не в закутку його приватного життя; вони постали на тлі його громадської діяльности, з якою вони органічно зв'язані. Своїм критичним, етичним, а то й психологічним станом вони розвивались на тлі суспільних принципів і політичної практики та течій нашого часу і нашої країни. Вони, здається, — симптоматичні і тим цікаві. В цілому ряді проблем, вони торкаються так званої американської системи в дії.

М-р Егню назвав свої переживання „кошмаром". Він теж назвав їх „чистилищем" і можливо, що формально беручи, „чистилищі" є країнім описом його ситуації, бо ж для нього основною проблемою було очиститись з підозрінь, що брав хабарі і дався підкупити, бувши ще губернатором Мериленду, а потім і віцепрезидентом. Але, психологічно беручи, його ситуація була — і є — повна кошмарности, а то й трагізму поза межами кардинального питання вини і її доказу й евентуальної кари та її вироби. В його людських почуваннях напевно чимало огірчення, розчарування і може відкритих питань, які виходять за межі чисто процесових міркувань.

Ось льояльність, що має не тільки моральне, але й формальне значення. По шляхетній традиції, льояльність не скерована тільки угору, від підчиненого до зверхника, але й навпаки. Так було навіть за феодальних часів. Яка ж вона була у випадку Егню? Це був він, що пропонував кандидатуру Ніксона на Республіканській конвенції 1968 року. Це його назвали „Ніксоновим Ніксоном", порівнюючи його політичну діяльність для Президента з активністю колишнього віцепрезидента Ніксона для тодішнього президента Айзенгавера. Але тепер, коли Егню знайшовся в клопотах, Президент, який так голосно анґажувався в обороні якихось Голдермана чи Ерліхмана з афери Вотерґейту, здобувся був тільки на формальне твердження, що має довір'я до Егню „як віцепрезидента". Хоч Президент заперечив будь - який натиск на свого заступника, в столиці — і широко закордоном — панує упертий здогад, що це власне з Білого дому виходив натиск, прямий або окружний, щоб той резиґнував. Явно натякають на Ніксонову холодну калькуляцію на користі з такої резиґнації.

Як віцепрезидент, Егню був теж президентом Сенату, отже конгресмени були, можна сказати, його „колеги". Але й вони відвернулись від нього, коли просив Палату Представників р о з слідити його справу, покликуючись на прецеденси в історії. Але Спікер Палати нібито не хотів мішатись у справу, яка була формально під розслідуванням суду. Цікаво, що той самий арґумент не переконував Сенату, який взявся розсліджувати справу Вотерґейту, хоч вона була під розслідуванням суду. Але там, у Сенаті, більшість сподівалася пошкодити меншинному Президентові, а тут, у Палаті, більшість боялася, щоб не допомогти меншинному віцепрезидентові. Не можна дивуватись логіці такого розумування в даних обставинах. Є теж етичного характеру фраза „чесна гра" і її вважають основою справедливого судочинства. Вона включає обов'язок зберігати в таємниці запідозрення карних учинків проти громадянина, щоб не пошкодити його доброму імені і не витворювати наперед настрою виковности, поки „Ґренд Джурі" — Велика Лава Присяжних не винесе формального о б в инувачення. Але у випадку Егню, ця таємниця була порушена від початку і він має сильне підозріння, що це його „колеги" з верхівки виконавчої влади, люди з Білого Дому або міністерства правосуддя, відповідальні за це порушення. Не можна дивуватись, що він огірчений. Бо такі шляхи політики: опортуністичної, еґоїстичної і безоглядної. Егню зв'язаний в тою політикою, у ній ішов угору і тепер, якщо не знав цього, мусів на собі відчути сумну лекцію. Може в тому трагізм його долі, який відчувають навіть неприхильні йому журналісти й коментатори. Справді, якийсь сенс співчуття можна відчути в вашинґтонських кругах понад партії і групи, хоч, очевидно, не досить сильний, щоб спонукати до об'єктивности тих, які радіють з його упадку. Але досвід м-ра Егню не обмежується до нього: він теж торкається суспільних відносин країни. По своїй юридичній природі, справа м-ра Егню, через учинки в яких він запідозрений, обвинувачений або признаний винним, це карна справа. А карне право це частина публічного права: його завданням є здійснювати справедливість так, як її бачить суспільність, тобто стосувати кару, як суспільну реакцію за вчинки, які суспільність визнала каригідним. Справедливість не знає компромісів: вона сперта на матеріяльній правді, то значить, вона вимагає передбаченої кари за дійсно вчинені злочини. Справедливість може невловиме поняття. Але суспільність, щоб жити, му-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Мих. Калинний

СОВЄТСЬКІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ „ЧУДА"

(2)

„Рятувальні" заходи Кагановича

Та хвалькуватість тирана-диктатора була дуже й дуже передчасною, нічим не підмурованою, з в и чайним пустомельством. Нашвидкуруч створене так зване соціялістичне сільське господарство ніколи, ні разу твердіше не підвелося на власні ноги, не вийшло „з лежачого стану", хоч йому комуністична партія постійно робила та продовжує робити й досі „заштрики" надзвичайної сили. Такого роду „заштрики", на звичайній мові московських большевиків, одверто, безсоромно та цинічно називають кровопусканнями. Найбільшим майстром цього ганебного, злочинного діла виявився „залізний нарком" Лазар Каганович, тодішній член Політбюра ЦК ВКП(б), який взагалі, після Сталіна та Молотова, вважався третьою особою в Совєтському Союзі. З діяльністю Кагановича пов'язано створення політвідділів МТС (машинно - тракторних станцій) та радгоспів, призначення на колгоспних керівників 25 тисяч осіб з міста, які нічого не тямили на ріллі ні в тваринництві, але були слухняним знаряддям та виконавцями волі партії, що запровадили сувору систему загарбання державою всіх без вийнятку п р о д уктів сільського г о с подарства шляхом різних „заготівель", „закупівель", „натуросплат", „створення фондів" тощо. Колгоспникам та робітникам радгоспів з плодів праці їхніх рук видавали найменше, аби вони тільки могли якось „дотягнути" від урожаю до урожаю. Це п о я с нювали продовженням та безвідмовним виконанням політики Леніна „викачки" продуктів із села, не беручи під увагу потреби їх самих, селян-продуцентів. Отож, продовжувався справжній, доведений до найбільших розмірів грабунок села, хоч воно вже з приватно - власницького перетворилося на „соціялістичне". Проти такої варварської політики Сталіна - Кагановича, між іншим, поставився був тодішній секретар ЦК ВКП(б) в справах сільського господарства Андрій Андреєв, якого негайно усунули від сільських справ.

Політвідділи Кагановича зосередили в своїх руках усі форми та познаки влади і впливів. Голова колгоспу, чи директор радгоспу, як і агрономи діставали від політвідділу вказівки і накази до виконання. А щоб селяни не втікали з уже тоді збанкрутованих колгоспів, для колгоспників запровадили кріпосницькі „права": їм не видавали пашпортів, взагалі без спеціяльного дозволу вони не могли рушити з місця, перейти на іншу працю (такий стан триває і до сьогодні). Цим упосліджено, дискриміновано тоді переважну більшість населення, а також брутально потоптано конституцію, в якій формально записана на папері „рівність" (перед „законом") усіх громадян. Нарешті, хлібороби в колгоспах ніколи не знали, скільки вони можуть заробити за день, за цілий сільськогосподарський рік. „Вартість" нараховуваних їм трудоднів залишалася невідомою аж до кінця року, „до виконання й перевиконання" всіх державних завдань, отієї, за Леніним, „викачки" харчових продуктів з кожного села. „Викачане" владою не входило у вартість трудодня, тому часто бувало так, що на ті трудодні фактично не було чого розподіляти, відтак селянин - колгоспник за рік тяжкої праці не заробив нічого, через те й нічим не міг забезпечити існування своєї родини. Тоді з різних „фондів" якось нашкрябували 100 грамів (четвертку фунта) чи трохи більше зерна, дещицю картоплі, буряків цибулі, моркви і тим визначалася „вартість" кожного трудодня.

Як правило, ще в зимі, на початку кожного року державні органи „доводили" до кожного колгоспу найвищі „зобов'язання" відносно „викачки" продуктів, беручи за основу найвищі врожаї в минулому. Коли ж видавалися маловрожайні роки, державні органи це під увагу майже не брали, не змешували визначених ними завдань - „зобов'язань", а переносили недограбоване (під назвою „недоїмок") на рік наступний. Часто також колгоспи не мали чим розрахуватися з МТС (машинно-тракторною станцією) за виконані нею роботи тракторами та іншими сільськогосподарськими машинами. Такий борг також переносився на рік наступний, ще й з додатками доволі високих відсотків. Ось ці „борги" завжди становили собою велику кількість зерна, м'яса, молока, масла, яєць і т. ін. Коли ж певні колгоспи, головним чином завдяки вийнятково добрим кліматичним умовам, спромагалися виконати „доведені" їм плани „викачки", то негайно до них „спускали" так звані „додаткові" завдання - „зобов'язання" тієї ж самої „викачки" і в подібний спосіб знецінювався трудодень, щоб колгоспник таки не мав ніякої змоги заробити собі продуктів подостатком.

(Продовження буде)

о. Ігор

УКРАЇНЦІ В ПАПУА НОВІЙ ҐВІНЕЇ

(6)

Наперед оглядаю місію, катедру, забудування. Хочу купити на пам'ятку славні в Австралії деякі різьби тубільського виробу з околиць Сепік. Мені кажуть, що місія має крамницю тих різьб і інших пам'яток з ПНҐ. Знайшов я ту крамницю. Це неначе величезний шпіхлір, в якому всюди на стінах, на землі і в шафах понаскладувані, понавішувані різьби усякого роду, кольору та величини. Бачив я там різні чуда-дива, включно з людськими черепами, з правдивим людським волоссям на них, різні мушлі, коралі, пера тощо. Треба пам'ятати, що до Австралії можна перевозити тільки морські мушлі і різьби без людських костей чи волосся, заборонені також насіння, метелики, птащине пір'я, вироби з трави та сирого дерева.

Вибираю дещо з різьби, плачу і висилаю своїм рідним, також висилаю собі самому додому, щоб з тим не возитися. Ще купую чудове намисто, зроблене з великих зернят. Ховаю це поміж білизною, щоб на границі не відібрали.

Мав я щастя. На місійному літаку було вільне місце і я відвідав два села над рікою Сепік. Летимо понад високими горами, минаємо мочареву долину, де в'єтся Сепік і сідаємо таки на траві перед самою церквою. Вітають нас діти, сестри, обсідають рої комарів. Священик запрошує нас до хати. Я хочу бачити передусім ту славну ріку, і прямую до Сепіку, в якому поволі пливе, жовта вода. Мені кажуть, що хоч виглядає вона не широкою в тому місці, все ж таки дуже глибока, з підводними вирами. Пізніше оглядаємо церковні станиці, лікарні.

Тут також виробляють багато славних різьб. Підносимося вгору й летимо до другого села над рікою, де подібна місія трохи менша, але комарів стільки, що годі рухатися. Підбираємо священика, який сідає на підлозі літака, а я спереду, коло летуна. Щасливо сідаємо на траві на місійнім летовищі, однак, поки літак став, таки нас досить потрясло. Смакувала мені тоді вечеря в Віваку. Спав, як камінь.

Під час мого побуту в Віваку мій Юрій дістав від свого „боса" відпустку на суботу і ми вибралися на цілоденну прогулянку півтягарівкою, яку нам відступив був один священик в місії. Їдемо славною дорогою до Мапріку, горах, далеко від місії, де є ті знані „гавс тамбаранс", або так звані „хати духів". Юрій трохи змучився, бо дорога тяжка, гориста і після дощів місцями було дуже ховзько. По дорозі зустрічали сотні тубільців, що несли на місцеві базари свої добра-скарби на головах. Минули кілька місійних станиць. В Мапріку вступаємо до католицької місії, знайомимось з місіонарем, оглядаємо церкву, трохи підживляємося в резиденції та фотографуємось перед одним із тих славних „домів духів".

За кілька миль перед Віваком мій Юрій веде машину стрімко вгору майже на самий шпиль, де був колись „джапаніс лукавт", тобто японський спостереж н и й пункт. Такого чудового виду я ще в житті не бачив.

В Східнім Сепіку всі села мають „доми духів, різного вигляду та будови, всі завершені стіжком. Ці доми є місцем сходин виключно для мужчин для яких вони є святими місцями, де переховуються черепи покійних провідників племен, в цих домах відбуваються також племінні церемонії-ритуали, татуювання, о б р і з ання. Найважніші, однак, для тубільців є введення молодих мужчин в стан дорослої людини. „Дім духів" у Мапріку надрукований на поштових марках ПНҐ.

Коли я відвідав директора банку і сказав, хто я і пощо приїхав, він був дуже вдоволений, що я приїхав відвідати свого парафіянина. Він хвалив Юрка, як доброго урядовця і просив, щоб я не забув оглянути „гостел банку" для австралійських урядовців. Був я два чи три рази в тому гостелі з Юрком. Положення дуже гарне, майже над самим морем. Всі хлопці неодружені, мають власні кімнати, їдальню спільно, варять їм тубільці. Декотрим із цих хлопців Юрій сказав: „Це мій священик з Брізбену, приїхав мене відвідати". Вони знають, що Юрій — українець.

Приїхав Владика, знайомлюсь з ним, дякую за гостинність. Дуже мила людина, знає нашого Владику ще з часів, як він був священиком. Бере мене до свого авта, і ми їдемо на церемонію закінчення курсів катехитів-тубільців, які тепер поїдуть голосити слово Боже своїм братам по різних селах.

Вечір. Г а р я ч е. Серед пальм і кокосових дерев поставили на узбережжі моря столи, за якими посідали десятки тубільців з жінками та дітьми. Всі вітали Владику голосним привітом, декотрі подавали руку, не цілуючи в перстень. Подавали лише овочі-попо, банани та інші, накришені в посудину. Врешті покликали Владику до слова. Говорив він мовою „піджен", — покрученою англійською мовою, тож я розумів, про що йде мова. Вкінці ті, що закінчили школу катехитів дали концерт-попис на честь Владики і на відзначення закінчення школи.

Секретарка Владики возила мене на оглядини міста, околиць та воєнних пам'ятників Віваку. Прощаюсь з Владикою, з отцями. На летовище повіз мене Юрій.

МАДАНГ

Маданг дуже гарно виглядає вже з вікна літака: кругом острови, затоки, пляжі, повно зелені.

Службовці летунської лінії везуть мене автобусом до католицької місії, де мешкає владика дієцезії Мадангу. Майже над самим морем велика катедра з прегарними вітражами, побіч висока дзвіниця. Старший священик-парох, хворий в ліжку, тож привітав мене молодий священик.

Неділя. Иду до катедри помолитись і поглянути на людей. Їх досить багато, легко, але пристойно одягнені, як чорні, так і білі. Більшість старших це білі, молодші й діти все тубільці.

(Закінчення буде)

Два чільні сенатори та провідний банкір закликали Уряд раціонувати бензину

Вашингтон. — У неділю, 18-го листопада, два чільні члени Сенату, а саме провідник Демократичної більшости Майк Менсфільд із Монтани та сен. Вілліям Проксмаєр із Вісконсину, а також провідний американський банкір Дейвид Рокефеллер, закликали Уряд раціонувати бензину в обличчі найсерйознішого браку пального від часів Другої світової війни. Таким чином, вони суперечать твердженню президента Ніксона, що існує можливість, що не треба буде такого раціонування. У суботу, 17-го листопада, президент Ніксон, промовляючи перед учасниками конференції редакторів американських газет, заявив, що надіється, що не треба буде раціонувати бензину, якщо населення Америки буде „добровільно" ощаджувати пальне". Сенатори Менсфілд і Проксмаєр та банкір Рокефеллер висловили свої заклики щодо раціонування на телевізійних програмах. Сенатор Менсфілд, виступаючи на програмі „Міт ди Пресс", сказав, що без раціонування цісї зими може настати цілковитий брак бензини. Сенатор Проксмаєр, який промовляв на програмі „Фейс ди Нейшин", заявив, що раціонування бензини є конечне та що воно триватиме рік, або й довше. Дейвид Рокефеллер, предсідник Ради директорів і головний екзекутивний урядовець банку Чейс Мангеттен, сказав на ще іншій телевізійній програмі, що хоч раціонування бензини є нікім небажанним і справді недостатнім заходом, то його треба встановити „в найближчому майбутньому".

Чи буде встановлене раціонування бензини ще не відомо. Минулого тижня Сенат, голосами 48 проти 40, відкинув законопроєкт, який пропонував встановити раціонування. Але цього тижня Сенат буде голосувати ще над одним проєктом, за яким Президент одержав би повновласті встановити раціонування бензини. Палата Репрезентантів ще не забірала в цій справі становища.

ДВА ЧЛЕНИ ЕКЗЕКУТИВИ УНСОЮЗУ ПОЧЕСНИМИ ЧЛЕНАМИ ДАВФИНСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ

Як повідомляє газета „Де Давфин Геральд" Дирекція Українського національного фестивалю в Давфині іменувала двох членів Екзекутиви УНСоюзу — головного предсідника Йосифа Лисогора і заступника головного предсідника на Канаду сенатора Павла Юзика своїми досмертними почесними членами. Цю номінацію, яка обхоплює, крім згаданих, ще Михайла Шевчука, Михайла Григорчука та І. Перепелюка, проголосив голова дирекції фестивалю В. Запорожан.

В ЖОВТНІ НАГОРОДЖЕНО...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

СРІБНІ ВІДЗНАКИ ЗДОБУЛИ

214 О. Твардовський 17 | 14 М. Отрок 14 | 173 П. Щерба 12 | 257 П. Сильчак 12

276 С. Іваницький 12 | 29 О. Мадзщак 11 | 126 В. Рефт 11 | 6 А. Волк 10

448 М. Перейма 10

Крім названих, золоту відзнаку здобув, але не надіслав своєї фотознімки: М. Савків (57) — 27 чл., а срібні відзнаки здобули ще такі особи: В. Федорів (274) — 11 чл., О. Зинюк (15) — 10 чл., Д. Заневич (441) — 10 чл.

Українські мистці вшановують 100-ту річницю НТШ

Ню Йорк. — Українські мистці під протекторатом Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій Великого Ню Йорку, вшановуючи 100-ту річницю НТШ, влаштовують в неділю 9-го грудня ц. р. о годині 5-й по полудні в залі Фешен Інституту (24 вулиця, між 7-ю і 8-ю евенями) — Ювілейний концерт. В програмі концерту виступатимуть: проф. д-р Василь Ленцик — вступне слово, Марія Лисогір (Ню Йорк Сіті опера), Андрій Добрянський (Метрополітальна опера), Ігор Соневицький (акомпаніямент), Юліяна Осінчук (піяністка), Христина Сливоцька, мішаний хор „Думка" під диригентурою І. Соневицького.

Дохід призначений на Ювілейний Фонд НТШ в Ню Йорку.

На нюйоркській біржі спадає вартість цінних паперів

Ню Йорк. — У понеділок, 19-го листопада, внаслідок енергетичної кризи, вартости цінних паперів на нюйоркській біржі виявили найбільший спадок за останніх 11 років. Показчик Дов-Джовнса обнизився на 28.67 пунктів, досягаючи 862.66 пунктів. Об'єм торгівлі цінними паперами був поміркований, бо того дня тільки 16.7 мільйона цінних паперів було продано, чи куплено. Посередники продажу цінними паперами твердять, що цей спад спричинений головним чином тим, що арабські країни рішили продовжувати тотальне ембарго на експорт нафти до Америки, встановлене ними кілька тижнів тому. Найбільше спали на вартості цінні папери фірм, які продукують автомобілі, хемічні та нафтові продукти. Інвестори бояться, що енергетична криза може спричинити рецесію.

---

†

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями й Знайомими,
що 8-го листопада 1973 р., несподівано відійшов
у Вічність на 57-му році життя,
наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, БРАТ і ЗЯТЬ

бл. п.

ЛЕВ БУЧИНСЬКИЙ

ПАРАСТАС за спокій душі Покійного був відслужений 11-го листопада 1973 року.

ПОХОРОН відбувся 12-го листопада 1973 р. з церкви св. свщм. Йосафата у Філадельфії, Па., на український католицький цвинтар у Факс Чейс.

Горем прибиті:

СТЕФАНІЯ — дружина
ЛЮБА НАГІРНЯК — донька з мужем АЛЕКСАНДРОМ
АНДРІЙ — син
ВАСИЛЬ — брат в Україні
ОЛЬГА — сестра в Україні
ЗОНЯ — сестра в Україні
ДАНИЛО ГРАМЯК — тесть в Україні
та ближча і дальша Родина в Україні, Польщі та ЗСА

В першу безмежно болючу річницю смерти

бл. п.

Д-ра Корнеля Ващука

старшини УСС і

Проф. Александра Ващука

старшини УГА
була відправлена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в Церкві СВ. МИХАЇЛА у ГАРТФОРДІ, Конн.
15-го ЛИСТОПАДА 1973 р.

Сестра ЄВГЕНІЯ

ТОВАРИСТВО АЛЮМНІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ЗСА І КАНАДІ
влаштовують у порозумінні з Ректоратом УВУ

З'ЇЗД АЛЮМНІВ і ПРИХИЛЬНИКІВ УВУ

в неділю, 25-го листопада 1973 року
год. 2-га по полудні
в НЮ ЙОРКУ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
2 Схід 79-та вулиця.
На З'їзді виступить з інформаційною доповіддю ректор УВУ, проф. д-р В. ЯНІВ.
Просимо П. Т. Алюмнів і Прихильників УВУ до численної участи!

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ СТОРІЧЧЯ НТШ
повідомляє, що члени НТШ можуть передати на виставку видань НТШ під час Ювілейного Наукового Конґресу в Ню Йорку —

СВОЇ НАУКОВІ ДРУКОВАНІ ПРАЦІ
ЯКІ ВОНИ ВИДАЛИ ПОЗА НТШ, В ЧУЖИХ ВИДАВНИЦТВАХ.

Ці видання просимо передати в п'ятницю, 23-го листопада 1973 р. в год. 8-ій рано, в кімнаті виставки книжок, на першому поверсі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вулиця в Ню Йорку.

ПРЕЗИДІЯ ЮВІЛЕЙНОГО КОМІТЕТУ НТШ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 2-го листопада 1973 року, по короткій недузі, відійшов від нас у Вічність, проживши 73 роки, наш Дорогий ВАТЬКО і ДІДУНЬО

бл. п.

ВОЛОДИМИР ДАНИЛЮК

був. учитель і управитель шкіл у Підгаєччині.

Похорон відбувся 5-го листопада 1973 р. в українській католицькій церкві свв. Володимира й Ольги, і після Служби Божої, Тлінні Останки Покійного були поховані на цвинтарі св. Миколая в Чікаго.

Почуваємось до вдячного обов'язку цією дорогою зложити прилюдну подяку Всім, що чимнебудь старались помогти Покійному в останніх днях життя і Всім, що так щиросердечно віддали Йому останню прислугу.

Наша сердечна подяка Всечеснішим Отцям: І. Кротецові за всі похоронні відправи і змістовну проповідь в часі Служби Божої, о. М. Бутринському за відправлення Панахиди в похоронному заведенні, як також хорові „Прометей" за відспівання Панахиди.

Наша особлива подяка п-ву Остапові і Іванці Гарасовським і п-ні Орисі Вітковській за їх дійсно приятельські і християнські турботи долею Хворого.

Ми щиросердечно дякуємо п. д-рові О. Яхторовичеві за дбайливу лікарську опіку та за всі Його медичні намагання зробити неможливе — можливим.

Рівнож дякуємо п. д-рові А. Вітковському за зворушливе останнє прощальне слово, в якому Він від Комітету Оборони Традицій Української Католицької Церкви в Чікаго й Чікаґського Осередку Підгаєчан, у яких Покійний був членом — представив благородний і трудолюбивий профіль Покійного.

З черги наша сердечна подяка Панам: П. Сивульському, М. Скрипець, Г. Кучмі, О. Гарасовському, Р. Дзюбинському і В. Юревичеві за несення домовини.

Похоронному заведенню Б. Музики наша щира подяка за взірцеве переведення похоронів.

Вкінці з глибини нашої душі дякуємо Рідним і всім Знайомим і Незнайомим за їх вислови співчуття, молитви та за їх участь у похоронних відправах і похоронах.

Нехай Всевишній Господь стократно Вас усіх винагородить.

Син — ОРЕСТ
Невістка — ХРИСТИНА
Внучка — ТАМАРА
Брат і Сестра на Рідних Землях

ВІДДІЛ УККА в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.
запрошує Шановне Українське Громадянство
на ДОПОВІДЬ, яку виголосить

Проф. Іван Вовчук

голова Політичної Ради УККА
на тему:

„Україна в миротворчому тумані і ми"

доповідь відбудеться

в неділю, 25-го листопада 1973 року о год. 6-ій веч. в Українській Централі

при 240 Hope Avenue, Passaic, N.J.

УПРАВА ВІДДІЛУ УККА

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ ВАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ, НЮ ЙОРК

П'ятниця, 23-го листопада 1973 р.

ТЕОДОР ТЕРЕН-ЮСЬКІВ

„Барвисті чарування — сніг на зеленому листу"

Вечір мистецьких прозірок.
Початок — 7:30 веч.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ УНІВЕРСИТЕТ — ОУВФ в НЮ ЙОРКУ

В суботу, 24-го листопада ц. р.

— відбудеться —

ДОПОВІДЬ

Проф. ІВАНА ВОВЧУКА

на тему:

„Україна в світовому політичному укладі і ми"

Доповідь відбудеться о 5-ій год. вечора
у ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ БУДИНКУ ОУВФ
315 Схід 10-та вул., Ню Йорк, Н. Й.
Після доповіді — запити і обговорення.
Учасників Окружної Конференції ОУВФ, Громадянство Ню Йорку й околиці просимо на доповідь.

УПРАВА УНУ

Вступайте в члени УНСоюзу!

ОМУА

повідомляє, що
ЮВІЛЕЙНА ВИСТАВКА
КЛИМА ТРОХИМЕНКА
З НАГОДИ ЙОГО 75-РІЧЧЯ
в Галерії Літературно - Мистецького Клюбу, 149 2-га Авеню, Ню Йорк, Н. Й. триватиме до неділі, 25-го листопада 1973 р. включно.
Виставка відкрита в будні від 6-8 веч., в суботу і неділю від 1-8-ої веч.

В глибокому смутку, з приводу несподіваної смерти

☦

Дорогого Професора Д-ра

ПАНТЕЛЕЙМОНА КОВАЛЕВА

найглибші співчуття складають Вірі Володимирівні, дружині Покійного, синові Борисові і всьому Українському Науковому Світові —

Науково-Богословський Інститут
і Дирекція Пастирсько-Богословських
Курсів УПЦеркви в Америці

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ В НЮ ЙОРКУ
— влаштовує —

в суботу, 8 грудня 1973, початок год. 7:30 веч.

в залі

УНДому, 140-142 Друга Евню в Ню Йорку

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

для відзначення

80-ЛІТТЯ „СВОБОДИ"

В ПРОГРАМІ:

- Промова головного редактора „Свободи" АНТОНА ДРАГАНА;
- Виступ АНСАМБЛЮ БАНДУРИСТІВ Хору „Думка" під керівництвом о. О. КІНДЗЕРЯВОГО-ПАСТУХОВА
- Сольоспів ЛЯРИССИ МАГУН
- Виступ гумориста ІКЕРА-КЕРНИЦЬКОГО

Зголошення до участи приймає голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу д-р Іван Флис, 98 2-га Авеню, Ню Йорк, Н. Й. Ціна квитка вступу 10.00 дол.

ОБ'ЄДНАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО

23-го листопада 1973 року

в ПРИМІЩЕННІ ОСЕРЕДКУ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в БАВНД БРУКУ, Н. Дж.

— відбудеться —

ПЕРШИЙ КРАЙОВИЙ З'ЇЗД КОША СТАРШИХ ВИХОВНИКІВ ОДУМ

В ПРОГРАМІ:

- Панель — До проблем збереження української мови в молодечих організаціях;
- Вибір керівних органів;
- Спільна вечеря з мистецькою частиною для Делегатів і гостей;

ЗАБАВА

- Реєстрація від год. 9-ої ранку;
- Початок З'їзду в 10-ій год. ранку.

Щиро запрошується Українське Громадянство і Молодь.

ГОЛОВНА РАДА СТАРШИХ ВИХОВНИКІВ

Український Студентський Клюб при Ратґерс Університеті в Ню Брансвік, Н. Дж. — запрошує на

ОСІННЮ ЗАБАВУ

Оркестра — NOVA

24-го листопада 1973 року, год. 8:30 веч.
HOLIDAY INN Rt. 22, SOMERVILLE, N.J.
Дохід призначений на курси Українознавства в Ратґерс Університеті в Ню Брансвік, Н. Дж.

Субота, 24-го листопада 1973 року
Год. 9-та вечора
Авдиторія Школи св. Юра в Ню Йорку
при 215 Схід 6-та вул.

Осередок СУМА ім. ген.-хор. Т. Чупринки в Ню Йорку — влаштовує

ВЕЛИКУ ОСІННЮ ЗАБАВУ

В ПРОГРАМІ ЗАБАВИ —
ВИБІР КОРОЛЕВИ ОСЕРЕДКУ СУМА
Аранжер забави — акторка ІВАННА КОНОНІВ
Оркестра БОГДАНА ГІРНЯКА

- Столи просимо замовляти в Осередку СУМА.
- На забаву запрошуємо Українське Громадянство міста Ню Йорку й околиці.

КОМІТЕТ ЗАБАВИ

КОШМАР МІСТЕРА ЕГНЮ

(Закінчення зі стор. 2-ої

сить шукати її і для цього втановляє певні принципи і певні процедури, які, в переконанні суспільности, найкраще ведуть до мети.

У випадку м-ра Егню був компроміс і тому, на нашу думку, не здійснено справедливости. Егню „признався" до вчинків, а радше не боронився перед з а к и дами вчинків, про які він сам заявив по-за судом, що їх не вчинив. Прокуратор відступив від обвинувачення Егню у вчинках, які, на його думку, Егню вчинив і на які він мав докази. Політичний і процесовий опортунізм диктував такий торг і таку компромісову угоду, може вигідну для обох сторін у карному процесі. Але вислід у судовому присуді не заспокоїв суспільного почуття справедливости і не переконав про дійсну вину бувшого віцепрезидента. Якщо Егню винен в усьому, що проголосив публічно його обвинувач, то він, сам правник, бувший губернатор, а пізніше віцепрезидент ЗСА, мусів передбачати й брати на увагу наслідки своїх учинків і не повинен кривдувати собі високої їх ціни. А вона тимбільше висока, чим вища позиція засудженого. При засуді, це не тільки кара формально висловлена в присуді, але теж моральна й суспільна деградація, ганьба, що стає частиною історії і йтиме з роду в рід засудженого; це мрій, амбіцій і можливостей. мрій, амбіцій і можливостей.

І навпаки, якщо Егню не винен взагалі, то він не повинен був дістати ніякої кари, бо так вимагає справедливість. Його признання, а радше не заперечення, не має матеріяльної доказової сили, а тільки формальну силу для формального присуду. Очевидно, ледве чи хтось вірить, що Егню в нічому не винен. Але це певне, що суспільність спирає своє переконання про його вину не на судовому присуді, а на розбурханій пресовій кампанії, на емоціях, на ненависти до Егню чи навіть на партійних усобицях, що винесли запідозрення до висоти й сили доказу й засуду. І це — інша суспільно небезпечна сторінка справи м-ра Егню. В цій країні панує тверда і шляхетна засада, що людину вважають невинною, поки суд, у правильному справуванні, не визнає її винною. А ось Егню був, хай тільки морально, засуджений навіть ще заки було формальне обвинувачення його; засудила його неприхильна йому преса й інші засоби інформації, партійні противники і безкритична маса. Він сам признав, що ще довго перед тим, як міг бути суд і можливо уневиннюючий присуд, він уже ніс на собі болючі й невідкличні наслідки, отже кару за ще не суджені провини. Його політичні амбіції і в певному сенсі його життя, зв'язане з політикою, було зруйноване політичною машиною і махінацією. Але з погляду суспільного інтересу в тому, щоб була здійснена справедливість — рівна справедливість для усіх, справедливість, яка каже вважати людину невинною доки суд не визнає її винною, — ця політична машина, партійні інтереси і розбурхані пристрасті, не прислужились добре американській нації. Можливо, що трагізм нашого часу в тому, що великі і шляхетні кличі й засади, на яких формально збудована американська демократія — а в тому і принцип справедливости — не можуть встоятись перед політичним опортунізмом. Може так було завжди, в більшій, або меншій мірі, в такому чи іншому суспільстві, але це не зміняє і не виправдує лиха.

юст

СПОРТ

„Чорноморська Січ" — Мадярський С.К. 3:1 (3:1)

Ню Бронсвік, 11 листопада. — Цими змаганнями „Ч. Січ" закінчила першу половину сезону „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі з гарним рекордом: 7 виграних, 2 реміси, без поразки, завдяки чому українські футболісти займають чолову позицію в показнику табелі гор з відношенням 16:2 точок. Тільки дві точки має втрачених теж польський клюб „Вісла", що під сучасну пору є найповажнішим кандидатом, поза „Ч. Січчю", на чемпіонат.

Звітові змагання, що відбулися на площі Мадярського С.К. в Ню Бронсвік, не зважаючи на низьку позицію в табелі цього клюбу — не були для „Ч. Січі" легкими. Мадярські футболісти, будучи мало заавансованими технічними засобами, виявили велике завзяття і гостроту, чим спричинилися до зниження рівня гри, на якому пройшли ці змагання. „Ч. Січі" найосновнішою справою було в цій нецікавій грі здобути обидві точки і це завдання наші футболісти виконали. Конто воріт для „Ч. Січі" відкрив Михайло Фарміга, який в 11-ій хвилині з власного рейду вмістив м'яч в сітці мядярів. В 19-ій хвилині Маза з подачі Лужняка головою здобув 2:0. В 3-ій хвилині Василь Каздоба підніс вислід до 3:0 Кілька хвилин перед перервою господарі закінчили успішно свою контратаку, здобувши почесного ґоля гри. Не зважаючи на дальші реальні можливості, що їх мали українські футболісти, вислід зустрічі так і залишився 3:1. Склад „Ч. Січі": Лісевич, Ткач, Марущак, Білоус, Вол. Каздоба, Юрчак, Лужняк, Козак, Василь Каздоба, Фарміга, Маза, Охрименко, Сим. Провідником дружини в цій зустрічі був В. Матияш.

„Чорноморська Січ" II — Португальський С.К. 2:2. Обидва ґолі для „Ч. Січі" здобув Б. Хамуляк.

Гаківка

„Чорноморська Січ" — „Розел Кетолік" 8:2 (4:1, 3:1, 1:0)

Нюарк, 6 листопада. — Цю високу перемогу „Ч. Січ" здобула в своїх третіх мистецьких змаганнях Гаківкової Ліґи Юньйон Кавнті з слабшим клюбом, яким є новик тієї Ліґи Розел Кетолік. Після тієї перемоги „Ч. Січ" перейняла позицію лідера в показнику табелі гор, маючи здобутих 6:0 точок і 21:5 відношення воріт. Вже в I періоді „Ч. Січ" вела 4:1, що його здобули: Гудак з асист Р. Семенюка і Олійника, Гудак вдруге від Семанишина і Олійника, Семанишин з подачі Олійника.

В II періоді ґолі здобули: Балицький з асисти Будного, двократно Валентин Олійник з подачі Гудака. Вислід 8:2 встановив Євген Семенюк з власної акції. В показнику стрільців і змагунів, що до цього часу здобули найбільше точок в асисті стрілених голів в першій десятці з „Ч. Січі" є: Кох, Олійник, Квін і Р. Семенюк.

Відбиванка

„Чорноморська Січ" А — Персипені В.К. 3:2.

„Чорноморська Січ" Б — Лівінґстон В.К. 1:3.

Персипені - Лівінґстон 6 листопада. — Уже розпочався відбиванковий сезон у Відбиванковій Лізі Ню Джерзі У другій рунді розгривок відбули чергові мистецькі змагання на виїзді обидві жіночі дружини „Ч. Січі", що вповні виступають у своїх юнацьких складах. Для „Ч. Січі" „А" була це друга за порядком перемога, після виграної попереднього тижня із своїми молодшими подругами — 3:1. Наші наймолодші юначки 14-15 років, є теж наймолодшими в Лізі, в якій вони до свого набутого знання гри цього спорту в Спортовій Школі „Ч. Січі" в своєму першому сезоні набуватимуть потрібну їм рутину.

Склад „Ч. Січі" „А" в цих змаганнях був: О. Напора, Л. Напора, Х. Клапіщак, В. Потежна, З. Ткач, Р. Пенцак, Н. Басняк і Р. Тимкевич. Провідник дружини Ол. Напора, тренер інж. Б. Гайдучок. Склад „Ч. Січі" „Б": М. Юрач, Д. Твардовська, Л. Тицька, М. Голіната, Д. Ольшанівська, Г. Терлецька, Х. Терлецька, М. Українська, Г. Минч, І. Паславська, Л. Бойко, М. Сиґида. Провідницею дружини є Люба Лапичак, тренер інж. А. Лапичак.

О. Твардовський

ВІСТІ З „ТРИЗУБА"

В неділю 4-го листопада 1973 р. тільки три дружини „Тризуба" розіграли свої лігові змагання, а саме:

Новаки мол. Торресдейл 0:3

Наші найменші програють кожні змагання, але і на кожних змаганнях вони є кращі. Ця дружина зорганізована цієї осени, має добру опіку в особі Р. Беднарського. Хлопці пильно вправляють і з часом виміру спортової заправи і висліди будуть кращі.

Новаки старші — Джермен-Ганґерінс 1:1

Дружина старших новаків до 13-го року життя змагається у місцевій Лізі вже другий сезон і належить до кращих дружин у своїй групі. Змагаючися на площі противника, вони зуміли вдержати вислід нерішений. Ворота для „Тризуба" здобув Яримович.

Учні — Ляйтгавз 4:2

Дружина учнів програла попередні змагання проти цього самого противника 5:1 і тому гарний вислід останніх змагань був приємною несподіванкою.

З огляду на листопадові святкування в складі бракувало кількох змагунів. П'ятьох змагунів першої команди „Тризуба", а саме: Риґбі, Римарчук, Барто Смит і О'Ніл посилили склад збірної команди ЗСА і виїхали на турне до Італії та Ізраїля.

М. С.

Український Народний Союз і спорт

Український Народний Союз, найбільша українська організація у вільному світі поза межами України, не лише дбає про своїх членів, даючи їм життьове грошове забезпечення, але також дбає про нашу молодь в З'єднаних Стейтах Америки і Канаді. Головний Уряд УНСоюзу видає щоденник „Свободу", яка радо вміщує дописи на останній сторінці про спортову діяльність української молоді за океаном, щоб втримати її при наших організаціях. Український Народний Союз спонзорує різні спортові імпрези (круглі, футбол, відбиванку, теніс, легко - атлетику, шахи і т. д.) та творить спортові відділи , як при УАСТ „Леви" в Чикаґо, „Чорноморська Січ" в Нюарку й інші та помагає їм фінансово розвиватися та пропаґувати українське ім'я в ЗСА і Канаді. УНС клич—„Лицем до молоді" примінює практично в щоденному житті і наша молодь повинна масово вступати в ряди УНС. Український Народний Союз матеріяльно допомагає розвивати український спорт на Середньому Заході ЗСА і в жовтні прислав грошову допомогу для УАСТ „Леви" в Чикаґо в сумі 300.00 дол. на руки Романа Б. Припхана, фінансового секретаря 399-го Відділу УНС і Т-ва „Леви", за що управа УАСТ „Леви" складає щиру подяку Головному Урядові УНСоюзу.

Петро Головатий

ТАРЗАН, Ч. 7029. Тарзан зустрів прицтельку

З дерева прозвучав жалібний голос: „Тарзане, це я, Нкіма! Не стріляй!"

Ха-ха! Ти пожартувала і я також! Я знав, що це ти!
. . . Ось так зустрічаються двоє давніх приятелів . . .
Ха-ха-ха-ха!

Мала мавпа питає: „Я чула твій голос. — Чи ти маєш клопоти?"

Ні, моя приятелько, але я радий знову бачити тебе!
Нкіма, підожди! Чуєш, як трясеться земля?